

OPINIE&DEBAT

Geefgedrag van Afas-oprichters is niet fiscaal verdacht maar typisch Nederlands

Oprichters van het softwarebedrijf Afas hebben ruim dertig procent van hun aandelen aan goede doelen geschonken (ND, 4 februari). Volgens hoogleraar filantropie Theo Schuyt is de kritiek die hierop kwam zeer onterecht. Dit soort maatschappelijk initiatief is juist wat Nederland nodig heeft.

Wat een gezeur over giftenaftrek, fiscale beperkingen en controle op ANBI-instellingen. Waarschijnlijk zijn critici vergeten dat in 2011 het kabinet-Rutte een convenant met de sector filantropie gesloten heeft met als titel 'Ruimte voor Geven'. De belangrijkste adviezen waren: vanuit ieders onafhankelijke positie elkaar informeren en waar mogelijk samenwerken, samen optrekken, kansen benutten. De tijd is er naar. De komende decennia vindt de grootste vermogensoverdracht tussen generaties plaats in de geschiedenis van Nederland. Onderzoekers spreken van 'de gouden eeuw van de filantropie'. De radiospotjes over nalaten zijn talrijk, zoals die van Paul Witterman over het Concertgebouw. Politici in Den Haag redden het niet alleen. Realiseer je dat. Het maatschappelijk betrokken initiatief in Nederland is springlevend. Stel je open en positief op. En geen gemmer over Extinction Rebellion (als ze over de schreef gaan, dan is er de rechter), Wakker Dier of Greenpeace. Ja, dat is ook maatschappelijk initiatief en dat hoort bij een gezonde democratie. Leer daar maar mee leven. Net zoals met de Koninklijke Reddingsmaatschappij, de vrijwillige brandweer, de Zonnebloem, het Kansfonds, de Goede Doelen Loterijen of KWF Kankerbestrijding.

CEO Bas van der Veldt van Afas brak in *Buitenhof* (ND 9 februari) een lans voor geven en maatschappelijke betrokkenheid. Gelijk roeren critici zich – zoals hoogleraar belastingrecht Inge van Vijfeijken – die zijn schenking van 600 miljoen aan zijn goededoelenstichtingen veroordelen. Over het aandelenvermogen van Van der Veldt wordt namelijk geen belasting betaald. Dat wordt pas gedaan als het bedrijf verkocht wordt, behalve in het geval van schenkingen voor het algemeen nut. Dus Nederland loopt door zijn schenking honderden miljoenen mis, luidt de kritiek. Bas van der Veldt antwoordde dat

■ **En tegen de critici was hij duidelijk: 'Wat doe je zelf?'**

hij die schenking ook niet had hoeven doen. Wie kritiseert nou wie? Wat Van der Veldt doet, is door de Nederlandse overheid, door de Belastingdienst en belastingwetgeving en door de Tweede Kamer vastgesteld. Bas doet niets onwettigs en meer dan dat. Recht in de camera van *Buitenhof* riep hij andere ondernemers op hetzelfde te doen (als ze het al niet heimelijk doen, voegde hij daaraan toe). En voor de ondernemers die het niet doen, gaf hij werknemers het advies eens bij hun CEO langs te gaan met de vraag: 'Wat doen wij als bedrijf?' En tegen de critici was hij duidelijk: 'Wat doe je zelf?' Kijk, dat is het maatschappelijk initiatief waar Nederland, ook internationaal, om bekendstaat.

Theo Schuyt
hoogleraar filantropische studies aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Anticonversiewet geen steun in de rug, maar pistool op de borst

Jongeren met genderdysfore gevoelens hebben een brede aanpak nodig, waarbij juist wordt gekeken naar mogelijke psychische problemen. Volgens Ad de Boer wordt deze brede aanpak met de nieuwe anticonversiewet haast onmogelijk gemaakt.

Het is goed dat Van de Kamp en Noordijk in hun artikel (ND, 17 februari) signaleren dat de anticonversiewet die de Tweede Kamer behandelt, niet alleen gericht is tegen 'homogenezing', maar ook tegen verandering van iemands genderidentiteit. Maar anders dan zij geloof ik niet dat deze wet heilzaam is voor jongeren met genderdysfore gevoelens. Of in Nederland echt geprobeerd wordt iemands genderidentiteit te veranderen? Geen idee. De artikelschrijvers noemen geen voorbeelden en het onderzoek dat aan het wetsontwerp ten grondslag ligt, vond ze evenmin. Nou ja, eentje.

Lhbt-organisatie COC verwees ooit een homoseksuele jongere naar een genderkliniek. Veel jongeren die over hun genderdysforie heen groeien, zijn blijkens internationaal onderzoek homoseksueel. Een aanpak die jongeren te veel bevestigt in hun gevoel 'in een verkeerd lichaam' te zitten, kan homo's en lesbiennes onder hen dus zomaar op het pad zetten van het onderdrukken van hun homoseksualiteit. *Transing the gay away* heet dat. Mensen met transitiepijn, in en buiten Nederland, getuigen daarvan. Maar over deze vorm van 'homogenezing' zwijgen de indieners van het wetsvoorstel. Dat maakt het immers maar ingewik-

keld. Er zijn dus geen praktijkvoorbeelden die de noodzaak van deze wet op het punt van genderidentiteit aantonen. Onnodig dus, maar waarom zou je er dan bang voor zijn? Simpelweg omdat de wet de noodzakelijke hulpverlening aan jongeren met genderdysfore gevoelens kan schaden. In het buitenland groeit een medisch-wetenschappelijke consensus dat jongeren het pad op sturen van medische transitie (puberteitsremmers, geslachtshormonen, operaties als borstamputatie en plastische chirurgie om kunstmatige geslachtsorganen te maken) grote risico's en onomkeerbare gevolgen meebrengt. Tevens dat het

Bas van der Veldt had de schenking niet hoeven doen. beeld: ANP